

سیکی محبوسه

هفته مساجیدی

دیدکلر تیز

چوقا کلنجی، خلیده هنری، خصوصیه لروبی بر کتاب ... «دیورلرک» بی روشن اثری بک ایچون البه بر «اثر» ساییور، دها کجدر، دجدر، باشلانجهندهر، بورلوب یقمان تزلو عزمندن تیز یوره که لایق وعلکته خولی دها چوقا اثرلر بکلرز؛ فقط، دوشروسی، بولکباده بر کیت، بر ایشدر. اچیزدن کیم اولسه اونی بو شکندن دها هنری، دها موفقیی یابمازدی، بوکا نایله قائم. بلکه - بعضیلرک دبدی کی- بو طرزده بر اثره چشید، شخصیت، لبت اعتبارله بر طاق خاصه، بشقه لفر، بیله دیکیز، فقط احتیاجی دویندن علاوه یابا یایلردی، یعنی بلکه ظریف، دها خوشجه، دها تدقیق صحفه لر صوفولوردی؛ لکن بن آمیمک اوله سی باهیج آدم آرامزده، بیلوب طایفیلرک اچینده یوقدی. روشن اشرف بک بو ایش بیچیش ققاندی؛ بک اعلی یابدی، باقیشدردی، اورتیه قویدی. «بل نوردی، صو کونوردی، سکا نه اولور؟» حکایه سی تطبقا «کیی سوله دی، کیی یازدی، اوکانه؛» دیکلایسته یلر آلامیور. اوسوله یلردن، یازانلردن چوقا فضلہ امک صرف ایدیلش صحفه لر بو کتبه آردکل. نجه بو موفقیقندر، اما لاف اولسون، خوشه کیشین، عادتدر. ارقداشدر دیه سوله یورم، ذاتا بک بوله آبی بر طبعده یوقدر، جکیلن زحی کورد، اثری اوقوم، آنکدن کچیرم، میزانه ووردده اوله سولیورم! روشن اشرف بک ذاتا ملکته اورویدن یکی بر چشید صوفدی، ادبیاده و غزته جلدکده لروبی بر شعبه آجدی، هم بر مدت ایچون بر جیراق نه ییشدر ریجه قدر اوارده ده قالا یدر: خاربرک ... بوسک، علمی، کبار، صنعتکار بر خاربرک، بر «ژول هور» لک، بر «رود» لقی ... بر اوانده بو مهم مسالک ایچون اکی نقصان یاخود اکی فضله لقی بولیورم. بر: ادبیاتیق، یکی: صلیت ... خاربرک بولره دکل، اکی بشقه خاصه به خاجدر: بله، سیاست ... برکت بو اثره بر آرد ادبیاتیق

وصایفته یاراشیور. ذاتا روشن اثری بک ادبیاری زیارت اتمک ایچون اک مساعد سته ی ساجدی. بوندن اوچ سته قدر اول بوله برایشه باشلا سیدی اورتده مسلکی نسبتاً تعین اتمش دت سوز سوبله جک دت آدم بولامازدی. انکار ادبیه مرک «یکی مجموعه» ملککنده ادبیات حیاته بر حرارت، بر جان وردی! ایله کجبلری عادتاً اولو نلاشدردی؛ بو تکله ساده «یکی مجموعه» صحفه لری قصد ایچورم، «یکی مجموعه» اطرافنده کی ویا خارچنده کی طولوانی سولیورم. مثلا «دیورلرک» فی قاریشدر ریجه کورو یورک ادبیاترک اساسی اکی جریانی وار: ثروت فوئجیلرک ویکي مجموعه جیلر ... بر برلردن آدم عقلی آریلورلر بو آریلانی بک اعلی آکلاناییلورلر. حالبوکه بر قاق سته اول نه کجبلر بو قدر تعین اتمش بر فکره، مسلک مالکدیلر، نده اورت یاشیلر مسلک لریک نه اوله ینی، نه فکر طاشیدیلر فی بیلورلردی. دینه یلرک ثروت فوئجیلر کندیلری دها زیاده علمه، بدقه مستعد اولان کجبلردن، اولرک تیلرلردن اوکره ندیلر. بوی تفاخر دکل، تاریخ دیه سولیورم. هر نه ایسه، فرض ایدمک بو فکرم باکش، فقط قطعاً معلوم دوشور واولان بر جهت وایسه اوده مسلک و فکر اعتبارله سیرالانامه مرک، بو سیرالانم کیفیتی ده آکلاناییلیمه مرک بک یکی اولماید. مثلا لسان جناب شهاب الدین بک آلا یجیرلری اورنستندن کندیی فورتاردی، برله شدی وعلماً ایضاح ایدیلر برحاله کلدی، حتی اسادی یله کندیسته یاری یاری چکدی. ایشته ملاقاتر یاق ایچون بو کونی بکلک ضروردی وکونده، زمانده یابیلدینی ایچوندکه بو ادرک اولدی. هم بو کتاپ انسانی کلنجه ی بر طاق دوشوجملره سوق ایدیلور. مثلا لسان، ایستیه یه ایچون: «نقدر آرد کتاپ و نقدر چوق ادب!» دیور. یاخود «نقدر آرد اثر و نقدر چوق سوز!» دیه شاشیور. یکیلرک اسکیلرک بر چوق ضد طبعیلرله برلردن آریلاری بی سیده خوش: اسکیلر، عریکری کی بر برنی طو یورلر، بر برلری بو یولورلر. هسی برلرینه «استاد» دیور، دوشروسی آتلاق قایل دکل. یکیلره نه چوق سرت کورو یورلر، نده بوشاق؛ آغز لری نهدمه واریور، نده فقه ... اکثرینده

«آمان، شمدی فیشقیرنوب ده دردسز باشه ایش جفا زمام، به به، ماشالله دیر، کچرم!» ی افاده این بر باشند صاوه التفات سزدم. چوغتک بیانی ده قاجالامجه، اوسته لقی، اوله «شوله در» بوله در! «یوق؛» «شوله کورو یورلر. بوله فرض ایدیلر!» «نوعندن. مدحه مبالغه، نده اعتدال.

یکیلر: بر برلردن زیاده مسلک لری طو یورلر. ذاتا سرت کورو یورلر؛ آغز لری نده دها آبی یاراشیور. اکثرینده: «برکله دها سوله سده م یسنتون فیشقیر ستم!» عیسی حس ایدیلور. لاسیکلی سوز بیلمه یورلر، هسی حکم، حکم قاطع ... «بلکه، تمکندر، اولایلیرک» یوق؛ «حق، قطعاً، هر حالده» دولو! نده مبالغه، مدحه اعتدال.

روشن اشرف بک بو کتابی قارلرله محررلر آراستدر بر یانچیلدن عبارت؛ فقط محررلرک لیه بر یانچیلیق؛ اولری اولدق لردن فضلہ کوشتره لک، عادتاً هر برسته نجم باصه سی و نجم اثری کتابلر کی هیت، قدرت، احتشام ووردک یاشایور. هیز ی نلله مش، بولامش، بوویش، بوسه کش؛ دهرله مش، دوزه کش، اوله جامکانه قور کی، سلیقش، کاری وارمش کی میدانه جفا رمش. قوفلا کی یوزیز، کوزیز بو یا اچینده ... نه اولرده نه چهرلرده قصور بولی طیبی دکل؛ اولک ایچون ده بونون ملاقات ایدیلر، استیاسیز، هب منون، هرکک آغری قولافلرند، برباششدر کیدیور. ادبیاتک بونون امضالری صایان نورک شاعری عمد آمین بک ایچون محرد: «آمان یاری نه آبی قلی آدم؛ هیچ بری صایه دن کچیروردی ... دیور، اصل آبی قلی اید کندیسی ... آمین بک ساده آد صایم؛ حالبوکه او اولره کیشش، نوط طویش، نوزویش، بورویش، دنیایی منون اتمک چالیشش، نولوری، دیریلری، کوشده دکل، بوجاقده کیری، هبسی خاطر لاش، دها بوندن فضلہ ایلک اولوری ... آرا سیرا مستهزی اولمی یله ایسته یابایور؛ ذیلی یاخود قلمی مدحه چالییور؛ آجی کله خبری دکل؛ مقالهری منیع صوبله یوغور یور، اوندکه ایشله ی بر قلم اوچی یوق، هم، کندی یابدی ویا بشقه لریک اوکنده یابدی حرکت وطورلرک

بر مجذوبه طایفم

بکین قیش غایت سیکیری کوئل کچردم. شهرند،
 حردن وسرگندشدن بورولشدم. بهارده بر داغ
 باشه کینک، بوتون یاز هیچ کیسه به کوروتومک
 ایسته بوردم. آتجی بویه بر موسی اوج ستهک
 دردمدن آیراجدی. بر کوشده کندی کندی،
 برسر کی، اطرافه مراق ویرمه یهک باشایه جدم.

برکون صوغوقل یندی، بهار طانسز، بوروسی
 کوئلرله کیدی. کندی بردلو ایشلردن، علاقه لرمدن
 چکمه بوردم. شهرک بهرنده کوئلرله نه قدر دردن
 کینکینکی ایسته اوزمان حس ایتمه. ویه اسکی
 اومده معجزه به کز خیری بر تصادف بکلدم.
 دوستمک مکتوبی بو قدر فنا کوئلرمده کادی،
 وبکا اولا سونج، صوکره کسل وردی. آرقداشم
 دیوردی که :

«هرتی حاضر اولادخه منک استابولن آیریلجنی
 امید ایتمه بوم. بر فیشه قدر ازمیرده بولونه
 میوز. چالمچه دهکی اومری سکا پراقعه قزار
 وردک. بوراده راحت بر یاز کچیره بایلسک!»

چالمچه کیم بیلیر قاج سته دیری اسمی بیه خاطره
 کلن بر ردی. مکتوبی اوقور اوقوماز وقیله
 بر قاج شاعرک بو کوزل نه بدن یازدنی بیلد بوبیل
 حکایتی دوشوندم. ایچه فور کادی، کوزمک
 اوکنده غزلک درت کوشه قایلریده دولوش خاییده
 بر طبیعت اویاندی. حقیقت، دنیاده کوزل شیر
 ایچون وسط شعردن، دون ادبیاتدن دها ضرری
 نه وار؟ بر ادبیات که آجیق هواده بر فرح نفس
 بیه آلامشدر. نه طورانی نی، نه اوکلر چچکارتک
 ایلیق شیهتی دیوار، کویدن، کولکدن، بگردن،
 باکرلردن خبر ویرم. نظرنک بر آن دکدی
 اک براق کوزلرده اکاسی فیمک اوصاجی دورولور.
 ساخته یازیدن نه قدر بزمیم، چالمچه بکا شهرند
 دها ایکنج کادی، بلکه هیچ سبب بولمکن
 اوراده دیوان مصراعرندن مشق ایدلش کولونج
 وئولو باغله کورمکندن تورقم.

سوریهک بعض صنعتکارلی خرابه طاشلرخی،
 قنیم دستیارک قوللری «کودوده لری، بر هیکل
 کای کندی حسی اولمان وقیمتری وقیله اولچون
 شیرلی تقلید ایدلر. بو آدمک بتون عمری بی
 بر طوراغه عصر وکوف فوقوسی ورمک، پارلاق
 خلاری براندیرمق، صاعلام اشیای هرکی آلدانه
 بیه جک شکده قیرمهله، صوکره بولری کلن کیدن
 انجیلره :

— بکاک معبدن چیقاردم ،
 — وادی موسی خرابه لرندن سچدم ،
 — بنش یوز ستهک بر فاس قندلی ،
 دیبه تقدیم ایدمه سیکله کچر . بیرونک بر جوق
 صالولری بو اثرلری قبول ایشمدر . یازینده طبعی

بوکا بکزر ساخته کارلی بوقی : کتاب کدرلندن،
 مسرتلندن، عشق لرندن قاجی بویه بر تقلید دکلدز؟
 یازلش کلاردن قاجی، فدائی اوستنده باشایان کارله
 بکوز؟ و یوزلری حقی نقشه لر و کدرلر دیه اوزون
 مدت کندی جرمنده کیزلین، طبعی بیروت سالولری
 کئی، قبلر وار!

عجا چالمچه ده هرکس کوزلی هواده،
 قوللاری بلبلده می؟ بتون داغ بویه بر قاج شاعرله
 مسکوند؟

بن فوقوسی آتاج کوئلرندن، طوراغندن،
 واولرندن صیران سربست بر طبیعته صوصانیشدم.
 طبیعت بو فوقوسی هیچ دوندیکیزی؟ بو اویه
 بر شیردکه هروقت جردن وچیدن صوکره ک بهار
 هوای قدر نازدر، برک آتنده اوستنده هیچ
 بر حرارت کورمه ش قدر سرنیدر.

نهدن صوکره :
 — بردفه کندم کیدم، بلکه نه لرده
 بیلد بزدن، بلبلدن باشه شیر وار، دیدم .
 آرقداشم بر مکتوبه تشکر ایتمه، وایرتی
 هفته چالمچه کک نهار بر صرتمده، انطاملی، متروی
 بر اوه برلشدم.

نه سعادتمی کورمیدیکز، چالمچه بی کیدن
 بولش کیدم. بابرلده، باغیه بوللرند، باغ
 خرابه لرینک کوچ طوراقلری اوستنده، کینش
 کینش، یالکز باشه دولاشیوردم. قارا کچه ده
 ومه نایده، طلوعدده وشریده آری آری، درن،
 چیلپاق لذتله تصادف ایتمه و بوللرند بر انتقام
 چیشیسی سزدم. قاج کره آکی دودغی، صرنک
 اوستندن مرمرده مه نایک آجیدنی بولی سیرایتم،
 صاحباره قدر اک آغیرباشدن اک ایچه تفتلی بترک
 کئی بو بولن کین سورله باقتم. قاج کچه، برکول
 آلتندن آتش چچیرور کئی، شهر یاندی. بوتون
 یاخت مرمر اثرلرک اطرافنده مسکنسز و دومانسز
 کوروندی. بوغازه، مرمره به، شهره اوزاقدن
 اوزاغه طالب دوشوندم، سنی دوعایه ری کیزدن،
 ایچی کورمه هرک شهرند، اناسلره کوروشه هرک
 حیاندن کندی ساکن حصار، نسلی واضطرارلر
 طولیلام. روحک ازی بر دردی وارکه براق
 وایداتی طبیعتده شفا بولور و انسان بو دردنی
 آتجی بویه بر طبیعتده فرق ایدیور!

چالمچه حردن بری باغیندن آباغی کیدی؛
 هرتی، اولر، بولر و باغر اسکور، فقط برشراب
 کئی اسکور! دونی سکوی بولون بر اراقدم
 بیده بولوردم. دونی کوزلر برکون صوکره عینی
 دوشونجه دوام ایدیوردی.

اگر حیالتک بدن ایسته دیک شیلر اولماسه بدی،
 بن حیاندن یالکز بویه عمر سورمی ایستردم .
 فقط غریب بر مخلوق راحتنی ناساندن بوزدی.
 کونک برده کولورک جنوب دیدکاری بر آدله
 طایفیدم .

بو تحف بر تصادفی : بن آفتاباری اکثرا

کولونجکین کورمیور، کورمه بیلیمور؛ سیکیر
 جهندن صحنه بر آدم؛ تحاللی ده : «تقدم بو
 بر ملاقات دکل، بر موعظه، بر قوتلر انش، بر
 کتاب، عبادت اولدی!» «دییور، دیکلیور،
 بر ساعت، این ساعت، حتی بر کون، بر قاج
 کون... اینچنده اوج کورم سوردن ملاقاتلر وار،
 مملکتده کتاب جوق یاره ایسته و با مملکت دکری
 اولسه بدی بویه ملاقات و برلرک روشن اشرف بکه
 دکل، کتابچی بیام نه افندی عرس افکار ایتمه لری
 دها تمکیدی، دها موافق دوشردی.

بر آزاده کتابدن شخصیات آیرالم، بر آزاده
 شخصی مطالعه خنجر بورونم :
 علی کال بک ک حقی بر ادبیات جدیده غلبه داری؛
 بو فضل بوتون کنجارک سوله دکاردن او، دها
 آبی یازمش، اوفصلده جوق قوتی، اثباتی،
 مکمل... فیلسوف ایسه بکی لسان ایچون بک حقیر
 بر مخالف؛ هم، دوشوروسی، اویه، انسانی
 افتاع ایدیجی بر حکمه وره مییور. کشایده عجمی
 کال بک نقصان؛ فقط، عابا، بو مسئله دهه هیچ
 سوله مملکه کندن جوق بحث ایستدره جک؛ چله
 عالم دوشوندارکری آکلاوب کچیرمیش، معانی
 زائل اولش؛ فقط اوند بو، دائما، الی الاید
 قاله جی، حسین جاهد بک کندیسی ایچون : «کتابه
 قابوغندن چیشده قابوغنی به نه ممش!» دبدرتیرور؛
 ادبیاته قارشی مستغنی، لایقد، حتی، مستهزی...
 اک مکملی : سامی پاشازاده سرائی بک طبیعتمک،
 نه صبیبت، نه خوشلق یاری؛ دقت ایتم،
 روشن بک صبیبی آدملری دها آبی قاورامش،
 دها جانی یازمش... فاضل احمد بک بو ملاقاتده
 نثر اولورک آک صراحی اثرینی قوتیش؛ سلیمان نظیف
 بک نصله اوراده شاقچی، بیر جی دکل...

صوکره، هیچ خطیب ظن ایتمدکم، حتی
 خطیب اولمادقاری آلان بک آبی بیلدیمک بعضی
 کیمسلر نه منتظم و نه مکمل سوله شلر، ایله بولارن
 بری فکری، جنابی، عجمی کالی اویه مهارتله،
 صنعت و سوله تعریف ایشک کاغد اوزرنده بایلسه
 برر چارک چالمشق لازم کایر. عجا روشن اشرف
 بک فضل آبیکی بولر حفته یازلشاره سوله ش
 دیه بیه جک قدرده آشیری قاجش؛ بلکه...
 ادیلر، شکر ایستیلرک، اوکا دوشدیلر...
 دبدیا، آبی جوجوق، هم هرکی منون ایتمدی،
 همده اورنه جوق موقبله لزومی بر کتاب
 چیقاردی.

رفیه خالد

